

- مظاہری (علی): زندگی مسلمانان در قرون وسطی. ترجمه فارسی
توسط مرتضی راوندی، تهران، ۱۳۴۸.
- معادیخواه (عبدالمجید): تاریخ اسلام، عرصه دگراندیشی و گفت و
گو، عصر بعثت، تهران، ۱۳۶۴.
- مهاجرانی (اعطا، الله): سلمان فارسی، بررسی سیر زندگی، حکمت و
حکومت، تهران، ۱۳۷۲.
- میرفطروس (علی): اسلام شناسی، ۲ ج، پاریس ۱۳۵۷ و چاپهای مکرر بعدی.
ندوی (ابن الحسن علی الحسنی): ماذا حضر العالم بانحطاط المسلمين،
قاهره، ۱۳۸۴ق.
- نصر (سید حسین): معارف اسلامی در جهان معاصر، تهران، ۱۳۴۸.
- نصر (سید حسین): علم و تمدن در اسلام، ترجمه فارسی توسط احمد
آرام، تهران، ۱۳۵۰.
- نیکلسن (آلن رنالد): تصوف در اسلام، ترجمه فارسی توسط محمد
حسین مدرس نهاوندی، تهران، ۱۳۵۶.
- والاتی (عیسی): مبانی سیاست در اسلام. نشریه وزارت ارشاد
اسلامی، تهران، ۱۳۷۲.

فرقه های اسلامی

- ابوریبع سلیمان البارونی: مختصر تاریخ الاباضیه، تونس، ۱۹۳۸.
- ابوزهره (محمد): الامام الزید، حیاته و عصره و آرائه و فقهه، قاهره، ۱۹۵۸.
- ابو عبد الرحمن النیسابوری: طبقات الصوفیه، قاهره، ۱۹۵۳.
- ابی خلف سعد بن عبدالله القمی الاشعربی: کتاب المقالات والفرق،
تحقيق دکتر محمد جواد مشکور، تهران، ۱۹۶۳.
- البیر نصیری: اهم فرق الاسلامية السياسية والكلامية، بیروت، ۱۹۵۸.
- بروکلمن (کارل): تاریخ الشعوب الاسلامیه (ترجمه عربی توسط دکتر
بینه امین)، ۵ ج، بیروت، ۱۹۵۸.
- بغدادی (ابو منصور عبدالقاهر): الفرق بین الفرق، تحقيق الكوثری،
قاهره، ۱۹۴۸، ترجمه فارسی محمد جساد مشکور، تبریز،
۱۳۳۳، تهران، ۱۳۴۴.

- بغدادی (قاضی ابوالحسن الحلبی): طبقات الحنابلة، ۲ ج، قاهره، ۱۳۷۱.
- بغدادی (عبدالزراق موسوی): السیزیدیون فی حاضرهم و ماضیهم، صیدا، ۱۹۵۱.
- نیمور پاشا (احمد): الیزیدیه و منشاء نحلتهم، قاهره، ۱۳۵۲.
- حسن ابراهیم حسن: الفاطمیون فی مصر و اعمالهم السیاسیة و الدینیة، بولاق، ۱۹۳۲.
- حسن ابراهیم حسن و طه احمد شرف: عبداللہ المهدی، امام الشیعه و الاسماعیلیه و موسس الدولة الفاطمیه، قاهره، ۱۹۴۷.
- رازی (ابوعبداللہ محمد فخرالدین): اعتقادات فرق المسلمين و المشرکین، قاهره، ۱۹۳۸؛ ترجمه فارسی در ۱۴ رساله توسط سید محمد باقر سبزواری، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۰.
- راهی (حسن جارالله): المعتزله، قاهره، ۱۹۴۷.
- نجانی (محمد نجفی): تاریخ فرق اسلامی، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۰.
- عبدالحی (ابوالحسنات مولوی عبدالحی بن عبدالحیم): دررالبهیه فی تراجم طبقات الحنفیه، لکھنؤ، ۱۲۹۳.
- کردی (ابوبکر محمدالکورانی الکری): طبقات الشافعیه، بغداد، ۱۳۵۶.
- عسکری (مرتضی): عبداللہ بن سبا، نجف، ۱۳۷۵.
- عنان (محمدبن عبداللہ): الحاکم بامراالله و اسرارالدعاۃ الفاطمیه، قاهره، ۱۳۷۹.
- کامل حسین (دکتر محمد): طانقة الاسماعیلیه، قاهره، ۱۹۵۹.
- مادلونگ (م.): فرقه های اسلامی، ترجمه فارسی توسط ابوالقاسم سری، تهران، ۱۳۵۷.
- مشکور (محمد جواد): تاریخ شیعه و فرقه های اسلام، تهران، ۱۳۵۷.
- نویختی (ابومحمد حسن بن موسی): فرق الشیعه، ترجمه و ویراستاری محمد جواد مشکور، نشریه بنیاد فرهنگ ایران، تهران، ۱۳۵۳.

تشیع

ولهاوزن (یولیوس)؛ اوپوزیسیون اسلامی در قرون اولیه، ترجمه به عربی توسط عبدالرحمن بدوى: «الخوارج والشیعه»، چاپ ۲۷، قاهره، ۱۹۵۸.

آقا بزرگ تهرانی (شيخ محمد محسن): طبقات اعلام الشیعه، ۷ ج، نجف، ۱۳۵۳-۱۳۵۷ق.

آقا بزرگ تهرانی: النزیعه الى تصانیف الشیعه، ۲۱ ج، نجف، ۱۳۵۵-۱۳۷۸ق.

آل صاحب الجوادر (شيخ عبدالعزیز بن الحسین): آثار الشیعه، ۴ ج، تهران، ۱۳۴۲-۱۳۴۸ق.

آل کاشف الغطا، النجفی (شيخ محمد حسین): اصل الشیعه واصولها، صیدا، ۱۳۵۱ق. نجف، ۱۳۵۵ق؛ بغداد ۱۳۶۳ق.

آل مظفر (شيخ محمد رضا): عقاید الشیعه، نجف ۱۳۷۳ق؛ قاهره، ۱۳۸۱ق.

آل مظفر النجفی (شيخ محمد حسین): تاریخ الشیعه، نجف، ۱۳۶۱ق. ابن بابویه (شيخ ابی جعفر): فضائل الشیعه، نجف (بی تاریخ)، تهران (همراه با ترجمه فارسی)، ۱۳۸۱ق.

ابن بابویه: صفات الشیعه، نجف (بی تاریخ). ابن طولون (شمس الدین محمد بن علی دمشقی): الائمه اثنی عشر، ویراستاری دکتر صلاح الدین منجد، بیروت، ۱۳۷۷ق.

ابن عربی (محیی الدین): الائمه اثنی عشریه، تهران، ۱۳۱۵ق. احمدی (کسری): در باره جهاد و شهادت، پاریس، ۱۳۷۱.

اریلی (بهاء الدین ابوالحسن): کشف الغمہ فی معرفت الانمیه، چاپ تهران، ۱۲۹۴ق؛ چاپ قم، ۱۳۸۱ق.

اشعری نمیری (سعد بن عبد الله قمی): فرق الشیعه و مقالات الامامیه والفرق و اسمائها و صنوفها، بیروت، ۱۳۷۶ق.

اعشم کوفی (محمد بن علی): الفتوح، ترجمه فارسی محمد بن احمد هروی، ویراستاری غلام رضا طباطبائی مجید، تهران، ۱۳۷۲.

امین العاملی (سید محسن) : اعيان الشیعه، ۵۶ ج. جلد های ۱ تا ۴۵
چاپ دمشق (۱۳۵۴-۱۳۷۸ق.)؛ جلد های ۴۶ تا ۵۶ چاپ
بیروت (۱۳۷۹-۱۳۸۲ق.). ترجمه بخشی از این مجموعه به
فارسی توسط کمال موسوی، تهران، ۱۳۹۵.

امینی (عبدالحسین بن احمد تبریزی) : الغدیر، ۷ ج، چاپ نجف،
۱۳۶۹-۱۳۷۶ق.؛ ترجمه فارسی توسط واحدی، تهران، ۱۳۴۰.
بحث درباره مرجعیت و روحانیت. اثر دسته جمعی محمد حسین
طباطبائی، محمد بهشتی، محمود طالقانی، مرتضی مطهری،
موسوی زنجانی، مرتضی جزائری، تهران، ۱۳۴۰.

بروجردی (آیت الله العظمی حسین) : ولایت تکوینی و تشريعی چهارده
معصوم، قم، ۱۳۷۸ق.
توآ (فرانسو) : ژنوپلیتیک شیعه، ترجمه فارسی کتابیون باصر، پاریس،
۱۹۹۸.

جامع احادیث الشیعه فی احکام الشیعه، گردآوری به دستور حاج آقا
حسین بروجردی، تهران، ۱۳۸۰ق.

جعفری (سید حسین محمد) : تشیع در مسیر تاریخ، ترجمه فارسی
سید محمد تقی آیت الله، تهران، ۱۳۵۹.

چوبینه (بهرام) : تشیع و سیاست در ایران، ۲ ج، چاپ دوسلدرف،
۱۹۸۵ و ۱۹۸۴.

حر عاملی (محمد بن الحسن) : وسائل الشیعه فی تحصیل احکام
الشیعه، ۳ ج، تهران، ۱۲۶۹-۱۲۷۱ق. چاپ تازه، ۱۳۷۷-
۱۳۸۰ق.

حر عاملی (محمد بن الحسن) : تفضیل وسائل الشیعه، تهران،
۱۳۷۹ق.

حلی (جمال الدین حسن بن یوسف، علامه) : مختلف الشیعه فی احکام
الشیعه، ۲ ج، تهران، ۱۳۲۴ق.

خمینی (روح الله) : تحریر الوسیله، نجف، ۱۳۵۲.

خمینی (روح الله) : توضیح المسائل، مشهد، ۱۳۵۷.

سراج انصاری (مهدی) : شیعه چه میگوید؟ تبریز، ۱۳۵۸ق.

شريعى (علی): مسئولیت شیعه بودن، تهران، ۱۳۵۰.

شريعى (علی): تشیع علوی و تشیع صفوی، تهران، ۱۳۵۹.
شريعى (علی): شیعه، تهران، ۱۳۶۲.

شفیعی (محمد حسن): مفسران شیعه، نشریه دانشگاه پهلوی شیراز، ۱۳۴۹.

شهاب (محمد اسد): الشیعه فی اندونیسیا، نجف، ۱۲۸۱ق.
شیخ بهائی (محمد بن الحسین الجبلی العاملی): الائچی عشریه،
تهران، ۱۳۰۹ق.

شیخ طوسی (ابو جعفر محمد بن الحسن): فهرس کتب الشیعه و اصولهم
و اسماء والمصنفین منهم و اصحاب الاصول والكتب، چاپ
کلکته، ۱۳۷۱ق؛ چاپ نجف، ۱۲۵۶ و ۱۲۸۰ق.

صدر (حسن): تأسیس الشیعه لعلوم الاسلام، نشریه انتشارات حوزه
علمیه قم، ۱۳۶۰.

علی الحائزی: عقاید الشیعه، نجف، ۱۳۷۴ق.

عسکری (شیخ نجم الدین): عقاید الشیعه، نجف، ۱۳۷۵ق. (در فاصله
سالهای ۱۳۷۶ و ۱۳۸۲ق. هفت اثر دیگر نیز از همین مؤلف
و در همین زمینه در نجف منتشر شده است).

کاشفی (کمال الدین حسین): الرسالة العلية فی الاحادیث النبویة،
تعليقات و مقدمه ابوالقاسم گرجی، نشریه دانشگاه تهران،
۱۳۴۶.

کاظم بن قاسم رشتی: حدیث الغدیر، تبریز، ۱۲۷۷ق.

کاظمی القزوینی (سید مهدی بن صالح الموسوی): خصائص الشیعه
التي جاتت بها الشیعه، بغداد، ۱۳۴۱ق.

کدیور (جمیله): تحول گفتمان سیاسی شیعه در ایران، تهران، ۱۳۶۹.

کدیور (محسن): نظریه های دولت در فقه شیعه. اندیشه سیاسی در
اسلام، تهران، ۱۳۶۸.

کسری (احمد): شیعیگری، تهران، ۱۳۱۷.

مامقانی (عبدالله بن محمد حسن): الائچی عشریه، نجف، ۱۳۴۴ق.
محفوظ (دکتر حسینعلی): تاریخ الشیعه، قاهره، ۱۳۹۸ق.

- محقق حلی: شرایع الاسلام، ترجمه توسط ابوالقاسم ابن احمد یزدی و محمد تقی دانش پژوه، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۹۶.
- محمد باقر خوانساری: روضة الجنۃ فی احوال العلما والسداد، نجف، ۱۳۶۰.
- محمد علی الزعبی: الاسلام بین الشیعہ والسنۃ، بیروت، ۱۳۶۹ق.
- مرتضی (علم الهدی): الذریعة الی اصول الشریعه. ویراستاری و حواشی حسن مصطفوی، نشریه دانشگاه مشهد، ۱۳۴۸.
- معروف الحسینی (سید هاشم): تاریخ الفقه الجعفری.
- معروف الحسینی (سید هاشم): الشیعه بین الاشاعره والمعزله.
- مغتبه (محمد جواد): دول الشیعه فی التاریخ، نجف، ۱۳۸۰ق.
- مغتبه (محمد جواد): مع الشیعه الامامیه. رأی صریح فی حقیقة التشیع واصوله. ترجمه فارسی توسط علی اکبر کشماسی، تهران، ۱۳۵۴.
- منشورات مؤسسه الصادق: خطبة الغدیر، کربلا، ۱۳۸۳ق.
- موسوی (سید ابراهیم): تذکره جامع الانساب در تاریخ امامزاده های شیعه، نجف، ۱۳۹۰ق.
- موسوی عاملی (حسن): تأسیس الشیعه للعلوم الشریعه، نجف، ۱۳۸۹ق.
- واعظ اصفهانی (شیخ احمد بن ملاحسن): بیان الواقعیین یا تاریخ گویندگان اسلام از خطبا، عظام و وعاظ کرام. تذکره خلدبریس در احوال خطبا و واعظین، نجف، ۱۳۸۹.

امامان شیعه (به ترتیب تقدم زمانی)

- عمدة الطالب فی انساب آل ابی طالب (جمال الدین احمد داوودی الحسني)، نجف، ۱۳۳۷ق.
- مناقب آل ابی طالب (محمدبن علی شهرآشوب)، نجف، ۱۳۷۵ق.
- الائمه اثنی عشر (شمس الدین محمدبن طولون، به اهتمام دکتر صلاح الدین منجد)، بیروت، ۱۹۵۸.
- منتھی الامال یا زندگانی چهارده معصوم (شیخ عباس قمی)، تهران، ۱۳۸۰ق.

- زندگانی چهارده مucchom (حسین عمامزاده اصفهانی)، تهران، ۱۳۳۱.
- زندگانی چهارده مucchom (جواد فاضل)، ۸ ج، تهران، (بی تاریخ).
- حیة امیرالمؤمنین (سید محمد صادق صدر)، بغداد، ۱۳۶۳ق.
- علی بن ابیطالب (محمدالهادی عطیة المعامنی)، بغداد، ۱۳۷۶ق.
- النص الجلی فی امامۃ علی (ملا محمد حسین باقر بروجردی)، تهران، ۱۳۲۰ق.
- جرdac (جرج): امام علی، ترجمه فارسی توسط هادی خسروشاهی در ۲ ج (جلد اول: علی و حقوق بشر؛ جلد دوم: علی و انقلاب فرانسه)، تهران، ۱۳۴۴.
- حیة علی بن ابیطالب (نوشته عمر ابوالنصر، ترجمه سید عبدالعلی پرتو)، تهران، ۱۳۴۵.
- زندگانی علی بن ابیطالب (ترجمه محمد علی خلیلی)، ۲ ج، تهران، ۱۳۴۲.
- زندگانی علی بن ابیطالب (حسین عمامزاده اصفهانی)، تهران، ۱۳۷۶ق.
- مرد نامتناهی، علی بن ابیطالب (حسن صدر)، تهران، ۱۳۳۹.
- شهسوار اسلام (نوشته گابریل انگیری، ترجمه کاظم عمامی)، تهران، ۱۳۴۱.
- غزوات امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب او اشعة الانوار فی فضائل حیدرالکرار (شیخ جعفر بن محمد البصری)، نجف، ۱۳۸۰ق.
- شرح زندگانی علی علیه السلام (علی اکبر خدیور محسنی اراکی)، ۳ ج، اراک، ۱۳۲۷-۱۳۲۲.
- علی و زندگی پریار او (علی شریعتی)، تهران، ۱۳۶۱.
- علی و فرزندانش (دکتر طه حسین، ترجمه از عربی به فارسی توسط محمد علی شیرازی)، تهران، ۱۳۴۸.
- حیة الحسن بن علی (محمد باقر شریف القرشی)، نجف، ۱۳۷۳ق.
- صلح الحسن (شیخ راضی کاظمی)، نجف، ۱۳۷۳ق.
- زندگانی حضرت حسن علیه السلام (ترجمه محمد علی بن حاج میرزا حسین خلیلی)، تهران، ۱۳۱۹.

- زندگانی حضرت مجتبی (حسین عمادزاده اصفهانی)، تهران، ۱۳۳۷.
- زندگانی ابا عبدالله الحسین (ترجمه از ابن طاووس رضی به زبان فارسی)، تهران، ۱۳۷۵.
- زندگانی امام حسین بن علی بن ابیطالب عليه السلام (زین العابدین رهنما)، ۲ ج (۷۵۸ صفحه)، تهران، ۱۳۴۵.
- زندگانی حسین بن علی (ترجمه به فارسی توسط محمد علی خلیلی)، ۳ ج، تهران، ۱۳۱۸.
- زندگانی حضرت ابی عبدالله الحسین (حسین عمادزاده اصفهانی)، تهران، ۱۳۶۹.
- زندگانی حضرت خامس آل عبا (ابوالقاسم صاحب)، ۲ ج، تهران، ۱۳۳۸.
- حیاة الحسین علیه السلام (شرف الدین سید محمد رضا بن عبدالحسین الموسوی العاملی)، بغداد، ۱۳۵۲.
- تاریخ حضرت سید الشهدا (حاج شیخ عباس بن محمد علی صفائی حائری قمی)، ۲ ج، قم، ۱۳۳۵.
- زندگانی سید الشهدا (عمر ابوالنصر، ترجمه جعفر غضبان)، تهران، بی تاریخ.
- زندگانی ابا عبدالله الحسین (رضی الدین ابوالقاسم ابن طاووس، ترجمه محمد مصطفی)، قم (بی تاریخ).
- فاجعه کربلا، نوشته جرجی زیدان، ترجمه محمد علی شیرازی، تهران، ۱۳۴۴.
- حسین، وارث آدم (علی شریعتی)، تهران، ۱۳۶۱.
- الامام زین العابدین (سید عبدالرزاق موسوی)، نجف، ۱۳۷۴.
- حیاة الامام علی بن الحسین (کاظم جواد الساعدي)، نجف، ۱۳۷۱.
- زین العابدین علی بن الحسین (عبدالعزیز سیدالاہل)، بیروت، ۱۳۷۲.
- زندگانی حضرت سجاد (حسین عمادزاده اصفهانی)، تهران، ۱۳۳۸.
- صحیفة الکاملة السجادیه، متن عربی، تهران ۱۲۷۸، ۱۳۱۵، ۱۳۲۵، ۱۳۴۴؛ تبریز، ۱۲۶۲؛ بمبئی، ۱۳۱۱؛ لکھنؤ، ۱۳۲۴.
- ترجمه فارسی توسط جواد فاضل، تهران، ۱۳۴۰.

- حياة الامامين زين العابدين و محمدالباقر (على بن عيسى بن ابي الفتح الاريلي)، نجف، ١٣٦٩ق.
- حياة امام محمدالباقر (خليل رشد)، نجف، ١٣٧٧ق.
- زندگانی حضرت امام محمد باقر (حسین عمادزاده اصفهانی)، تهران، ١٣٣٩.
- امام جعفر الصادق، حياته و عصره (تألیف اسد حیدر)، ٥ ج، نجف، ١٣٨١-١٤٧٧ق.
- امام الصادق، حياته و عصره (علی‌محمد علی دخیل)، نجف، ١٣٨٣ق.
- امام الصادق، حياته و عصره (محمد ابوزهره)، قاهره، ١٣٨١ق.
- حياة امام جعفر الصادق (شیخ موسی السبیتی العاملی)، نجف، ١٣٥٦ق.
- زندگانی جعفرین محمد امام الصادق (عزیز سیدالاہل، ترجمه از عربی به فارسی توسط حسین وجданی)، تهران، ١٣٣٦.
- زندگانی حضرت امام جعفر صادق (عمادالدین حسین عمادزاده اصفهانی)، تهران، ١٣٣٩.
- حياة الامام موسی بن جعفر (محمد باقر شریف القرشی)، ٢ ج، نجف، ١٣٧٨-١٣٨٠ق.
- زندگانی امام موسی بن جعفر (ترجمه فارسی ابولقاسم بن محمد زمان تفرشی)، تهران، ١٣٧٠.
- زندگانی و شهادت السلطان علی بن موسی الرضا عليه السلام (محسن احسان رمضانی)، تهران، ١٣٩٥.
- زندگانی حضرت امام موسی کاظم (عمادالدین حسین عمادزاده اصفهانی)، تهران، ١٣٤٠.
- زندگانی علی بن موسی الرضا (عبدال قادر احمدالیوسف، ترجمه فارسی غلامرضا ریاضی)، مشهد، ١٣٣٣.
- زندگانی حضرت رضا و موسی الكاظم (جواد مغنية، ترجمه فارسی جعفر غضبان)، تهران، ١٣٨٣ق.
- زندگانی حضرت امام رضا (حسین عمادزاده اصفهانی)، تهران، ١٣٣٨.

الامام الرضا (سيد عبدالرزاق الموسوي)، نجف، ١٣٧٢ق.
زندگانی امام رضا (ابوالقاسم بن محمد زمان تفرشی سحاب)، به
ضمیمه طب الرضا، تهران، ١٣٥٤.

الامام الجواد محمد تقی (سيد عبدالرزاق الموسوي)، نجف، ١٣٧١ق.
سرور الفؤاد یا زندگانی امام جواد (ابوالقاسم بن زمان تفرشی سحاب)،
تهران، ١٣٥٤.

الامام الهادی علی النقی (سيد عبدالرزاق الموسوي)، نجف، ١٣٧٣ق.
تحلیلی از زندگانی امام هادی علیه السلام (باقر شریف قرشی و
محمد رضا عطانی)، نشریه آستان قدس رضوی، مشهد، ١٣٦١.
الامام حسن العسكري و وفاته (شیخ حسین بن محمد بن عصفور)،
نجف، ١٣٧١ق.

تفسیر الامام حسن العسكري، تهران، ١٢٦٨ و ١٣١٣ق؛ تبریز،
١٣١٥ق؛ لکھنؤ، ١٨٩٣م.

المهدی (اسید صدرالدین صدر)، قم، ١٣٦٠ق.
البيان فی اخبار صاحب الزمان (ابو عبدالله بن محمد بن یوسف الشافعی
الگنجی القرشی)، تبریز، ١٣٢٤ق؛ نجف، ١٣٨٢ق.

كمال الدین و تمام النعمه فی اثبات الغیبیه (شیخ صدقہ ابن بابویه
قمی)، تهران، ١٣٠١.

ما السبب الموجب لاستئثار الامام وغیبته (ابو عبدالله محمد بن نعمان،
شیخ مفید)، نجف، ١٣٧٠ق.

علام الظہور للمهدی الموعود (ناظم الاسلام میرزا محمد بن علی
شروعتمدار کرمانی)، تهران، ١٣٢٩ق.

المهدیه فی الاسلام منذ اقدم العصور حتى اليوم (سعید محمد حسن
المصری، استاد جامع الازھر)، قاهره، ١٣٩٨ق.

اثبات الحجۃ و علام ظہور (موسی زنجانی)، تهران، ١٣٤٩.
ادیان و مهدویت (محمد بهشتی)، (بی تاریخ).

مهدی موعود (شیخ علی دوانی، ترجمه فارسی جلد سیزدهم
بحار الانوار مجلسی، همراه با مقدمه و توضیحات و حواشی
مترجم)، تهران، ١٣٤٥.

- ظهور و علامت ظهور (صادق هدایت و حسن قائمیان)، تهران، ۱۳۲۶.
- شیعه گری و امام زمان (مسعود انصاری)، واشنگتن، ۱۹۹۸.
- نستراداموس و ظهور حضرت مهدی و بشقاب‌های پرنده از دیدگاه متون اسلامی (نصریل کماری)، تهران، ۱۳۶۷.
- چهار گفتگو در باره آخرالزمان (استفان جی گوله و ژان دلومو، ترجمه فارسی حسن مرتضوی)، تهران، ۱۳۷۰.

کتابهای جهان تشیع

- آل کاشف الغطا، (محمد حسین)؛ این است آئین ما، ترجمه و شرح توسط ناصر مکارم شیرازی، تهران، ۱۳۵۳.
- آملی (شمس الدین محمد)؛ نفائس الفنون فی عرایس العيون، نشریه دفتر انتشارات اسلامی، تهران، ۱۳۷۹.
- ابن ابی الحدید: شرح نهج البلاغه، بیروت، ۱۹۹۵.
- حسینیه ارشاد: خلافت و ولایت از نظر قرآن و سنت، تهران، ۱۳۴۹.
- خمینی (روح الله)؛ کشف الاسرار، قم، ۱۳۵۶.
- خمینی (روح الله)؛ نامه‌ای از امام موسی کاشف الغطا، نجف، ۱۳۹۰.
- خمینی (روح الله)؛ رساله نویسن، شامل مباحث عبادت، مسائل اقتصادی، مسائل خانواده، مسائل سیاسی. ترجمه عبدالکریم دستغیب بی آزار شیرازی، تهران، ۱۳۵۹.
- خمینی (روح الله)؛ ولایت فقیه، تهران، ۱۳۶۱.
- دستغیب شیرازی (آیت الله عبدالحسین)؛ توحید، سلسله درس‌هایی از مسجد حجر، شیراز، ۱۳۶۰.
- دستغیب شیرازی (عبدالحسین)؛ معاد، نشریه مسجد جامع عتیق شیراز، ۱۳۶۰.
- دستغیب شیرازی (عبدالحسین)؛ معراج، نشریه مسجد جامع عتیق شیراز، ۱۳۵۹.
- دستغیب شیرازی (عبدالحسین)؛ گناهان کبیره، شیراز، ۱۳۵۹.
- دستغیب شیرازی (عبدالحسین)؛ داستانهای شکفت، تهران، ۱۳۹۶.

- سهروردى (شهاب الدين ابو حفص عمر بن محمد): عوارف المعارف،
چاپ بولاق، ۲ ج، ۱۲۹۴ق، چاپ قاهره، ۴ ج، ۱۳۰۶ق.
- سید مرتضی حسین رازی: تبصرة العوام. ویراستاری عباس اقبال
آشتیانی، تهران، ۱۳۱۲.
- شیخ بهائی (بهاء الدین محمد بن حسین بن عبدالصمد حائزی عاملی):
جامع عباسی، تهران، ۱۳۱۹ق. چاپ عکس برداری شده،
تهران، ۱۳۳۱ و ۱۳۵۴.
- شوستری (قاضی نورالله): مصائب النواصب، ترجمه محمد علی
مدرس چاردھی، تهران، ۱۳۲۹.
- شیخ صدق (ابو جعفر محمد بن علی ابن بابویه قمی): من لا يحضره
الفقيه، تحقیق محمود موسوی زرندی، تهران، ۱۳۴۲.
- شیخ صدق (ابو جعفر محمد بن علی ابن بابویه قمی): عيون اخبار الرضا، ترجمه
فارسی، تهران، ۱۲۷۵، ۱۳۱۷، ۱۳۲۷ق؛ قم، ۲ ج، ۱۳۷۷ق.
- شیخ صدق (ابو جعفر محمد بن علی ابن بابویه قمی): علل الشرایع،
انتشارات اسلامیه، تهران، ۱۳۴۴.
- شیخ طوسی (نصرالدین محمد بن حسن): الغیبیه، تهران، ۱۳۲۳ق،
تبریز، ۱۳۲۴ق.
- شیخ طوسی (نصرالدین محمد بن حسن): الاستبصار، تهران،
۱۳۹۰ق، نجف، ۱۳۷۵ق.
- شیخ طوسی (نصرالدین محمد بن حسن): تهذیب الاحکام، تهران،
۱۳۹۰ق، نجف، ۱۳۷۷ق.
- شیخ طوسی (نصرالدین محمد بن حسن): الفهرست، ویراستاری
A. Sprenger، کلکته، ۱۸۵۵.
- شیخ طوسی (نصرالدین محمد بن حسن): النهایه فی مجرد الفقه
والفتاوی، تحقیق و مقدمه و حواشی سید محمد باقر سبزواری،
۲ ج، تهران، ۱۳۳۴.
- شیخ طوسی (نصرالدین محمد بن حسن): الامالی، قم، ۱۳۷۰ق.
- شیخ مفید (ابو عبدالله محمد بن محمد بن نعمان): الاختصاص، تهران،
۱۳۲۳ق؛ نجف، ۱۳۴۹ق.

- شیخ مفید (ابو عبدالله محمدبن محمدبن نعمان): کتاب الارشاد، تهران، ۱۳۴۹ق؛ نجف، ۱۳۵۱ق.
- شیخ مفید (ابو عبدالله محمدبن محمدبن نعمان): النکت الاعتقادیه، ترجمه فارسی توسط محمد تقی دانش پژوه، تهران، ۱۳۲۵.
- شیخ عباس قمی: سفینة البحار و مدينة الحكم والآثار، ۲ ج، تهران، ۱۳۸۲ق.
- شیخ عباس قمی: کلیات مفاتیح الجنان، ترجمه شیخ مهدی قمشه ای الهی، تهران، ۱۳۴۲.
- صمیره کمره ای (حاج میرزا خلیل بن ابوطالب): بیت المقدس و تحول قبله، تهران، ۱۳۳۵.
- طالقانی (سید محمود): جهاد و شهادت، تهران، ۱۳۸۵ق.
- طباطبائی (سید محمد حسن): روابط اجتماعی در اسلام، ترجمه محمد جواد حجتی کرمانی، تهران، ۱۳۵۶.
- طبرسی (فضل بن حسن): الاحتجاج، تهران، ۱۳۰۲ق.
- طیب (ابی بکر محمد): التمهید فی السرد علی الملاحدة والرافضة والخوارج والمعتزلة، قاهره، ۱۹۴۷.
- غزالی (ابو حامد محمد): احیاء علوم الدین، ۴ ج، قاهره، ۱۳۱۲ق.
- غزالی (ابو حامد محمد): فضائح الباطنية، قاهره، ۱۹۶۴.
- غزالی (ابو حامد محمد): کیمیای سعادت، ویراستاری و مقدمه احمد آرام، تهران، ۱۳۴۳.
- قزوینی رازی (عبدالجلیل): کتاب النقض بعض مثالب النواصب فی نقض بعض فضایع الروافض، به اهتمام سید جلال الدین محدث ارمومی، تهران، ۱۳۷۱ق.
- کشی (عمرین محمد): معرفة اخبار الرجال، بمبشی، ۱۳۱۷ق. تحقیق حسن مصطفوی، مشهد، ۱۳۴۸.
- کلینی (ابی جعفر محمدبن یعقوب بن اسحاق): کافی فی الفقه، تهران، ۱۲۷۸، ۱۳۰۳، ۱۳۰۷، ۱۳۱۸، ۱۳۲۵، ۱۳۳۱، ۱۳۴۱ق. چاپ ۷
- جلدی کتابفروشی آخوندی تهران، ۱۳۷۵-۱۳۷۸ق.
- کلینی (ابی جعفر محمدبن یعقوب بن اسحاق): اصول کافی و روضة من الکافی، تبریز، ۱۲۸۱ و ۱۳۱۱ق؛ نجف، ۱۳۷۶ق؛ کراچی، ۱۳۸۵ق.

- کلینی (ابی جعفر محمد بن یعقوب بن اسحاق): متن عربی و ترجمه فارسی توسط حاج سید جواد مصطفوی، ۴ ج، تهران، ۱۳۲۴.
- کلینی (ابی جعفر محمد بن یعقوب بن اسحاق): فروع کافی، تهران، ۱۳۹۰ (۱۲۹۰ق)، لکهنو، ۳ ج، ۱۳۰۲ق، تهران، ۲ ج، ۱۳۱۹ق.
- مالک بن انس (ابن ابی عامر الاصبحی): الموطاء، چاپ قاهره، ۱۳۶۰ق.
- مجلسی (ملا محمد باقر): بحار الانوار، ۲۶ ج، تهران، ۱۳۰۱-۱۳۰۲ق.
- مجلسی (ملا محمد باقر): چاپ جدید، ۱۳۷۸-۱۳۷۶ق.
- مجلسی (ملا محمد باقر): حلیة المتقین، نجف، ۱۳۹۰ق، تهران، (بی تاریخ).
- مجلسی (ملا محمد باقر): زادالمعاد، نجف، ۱۳۹۱ق، تهران، ۱۳۹۲ق.
- مجلسی (ملا محمد باقر): عین الحیاة، تهران، ۱۳۳۱.
- محسن عاملی: دائرة المعارف شیعه، ج ۱، ترجمه فارسی کمال موسوی، تهران، ۱۳۴۹.
- محقق حلی (نجم الدین جعفرین حسن): شرایع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۵۲.
- محمد شفیع بن محمد صالح: مجمع المعارف و مخزن العوارف، تهران، ۱۳۰۳، ۱۳۰۸، ۱۳۲۲، ۱۳۶۸، ۱۳۷۷، ۱۳۷۷ق.
- مدرسی طباطبائی (حسن): زمین در فقه اسلامی، نشریه دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران، ۱۳۶۰.
- صبح یزدی (محمد تقی): چکیده چند بحث فلسفی، از سلسله کنفرانس‌های ایراد شده در لندن، نشریه سازمان آموزشی انقلاب اسلامی، قم، ۱۳۶۱.
- مرتضی (حسنی رازی): تبصرة العوام فی معرفة مقالات الانام، ویراستاری عباس اقبال اشتیانی، تهران، ۱۳۱۳.
- مشکینی (علی) و جنتی (احمد): هزار و یک سخن یا نصایح و سخنان چهارده معصوم، مرکز نشر الهادی، قم، ۱۳۷۷.
- مطهری (مرتضی): مقدمه ای بر جهان بینی توحیدی، وحی و نبوت، ۲ ج، قم، ۱۳۵۷.

مطهری (مرتضی)؛ مسئلہ حجاب، قم، ۱۳۵۸.

مطهری (مرتضی)؛ جهاد و مسوارد مشروعیت آن در قرآن، مرکز انتشارات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۶۱.

مطهری (مرتضی)؛ امدادهای غیبی در زندگی بشر، تهران، ۱۳۶۲.

مطهری (مرتضی)؛ نهضت‌های اسلامی در چند ساله اخیر، قم، ۱۳۹۸ق.

مطهری (مرتضی)؛ ده گفتار، نشریه مرکز انتشارات اسلامی قم، (بی تاریخ).

مطهری (مرتضی)؛ علل گرایش به مادی گری، (بی تاریخ).

مطهری (مرتضی)؛ خدمات متقابل ایران و اسلام، تهران، ۱۳۴۸.

مفینیه (محمد جواد)؛ شیعه کیست و تشیع چیست؟ ترجمه فارسی توسط علی اکبر کسمانی، تهران، ۱۳۹۹.

مفتاح کنوز السنّه (فهرست احادیث چهارده کتاب اصلی حدیث در جهان اسلام)، ترجمه عربی محمد فؤاد عبدالباقي از اصل آلمانی Wensinck، قاهره، ۱۳۸۳ق.

نائینی (محمد حسین)؛ تنبیه الامة و تنزیه الملّه، مقدمه سید محمود طالقانی، تهران، ۱۳۵۸.

نجاشی (احمد بن علی)؛ کتاب الرجال، نجف، ۱۳۱۸ق.

زراقی (ملا احمد)؛ معراج السعاده، تهران، (بی تاریخ).

نعمانی (ابو عبدالله محمد)؛ کتاب الغیبیه، تهران، ۱۳۱۸ق.

نهج البلاغه، منسوب به علی بن ابیطالب، ترجمه فارسی توسط حاج سید علینقی فیض الاسلام، ۶ ج در یک جلد، تهران، ۱۳۷۱ق.

نهج البلاغه، منسوب به علی بن ابیطالب، ترجمه فارسی جواد فاضل، تهران، ۱۳۹۲.

رساله ها

المدخل فی علم الجفر (جفرالخافیه)، منسوب به امام جعفر صادق، بصیری، ۱۳۰۹ق.

الرسائل فی الجفر ابوموسی جابر بن حیان، استراسبورگ، ۱۵۳۰.

نفحات الاسرار فی الرمل (حاج سید محمد باقر بن مرتضی حسینی
حسنی علوی فاطمی آل طباطبائی)، بمیشی، ۱۳۰۸ق؛ نجف،
۱۳۵۹ق.

الامام جعفر الصادق ملهم الکیمیا (دکتر محمد یحیی‌الهاشمی)،
بغداد، ۱۳۶۹ق.

رساله در نماز و روزه ساکنین قطب به فارسی و عربی (حاج شیخ
عبدالرحیم بن عبدالحسین حائری طهرانی)، تهران، بی تاریخ.
شرح حدیث نبوی در پیدایش هواپیما و اتومبیل (شیخ محمد بن محمد
علی لاهیجی صدرالمتألهین)، مشهد، ۱۳۵۰ق.

کشف الحجاب فی نجاست اهل الكتاب (حسین بن نصرالله عرب باغی
ارومی)، تبریز، ۱۳۴۲ق.

رساله استخاره (ملا محمد باقر مجلسی)، بمیشی، ۱۳۰۲ق.

رساله یاجوج و ماجوج (حاج محمد کریم خان بن ابراهیم کرمانی)،
 بمیشی، ۱۳۱۲ق.

رساله ذوالقرنین و سد یاجوج و ماجوج (سید هبة الدین محمد علی
حائری شهرستانی)، تبریز، ۱۳۲۹ق.

رساله در کیفیت نماز جعفر طیار (حاج سید محمد بن محمد باقر
اصفهانی)، تهران، ۱۳۱۱ق.

رسالة فی فضیلت امیرالمؤمنین علی جمیع الانبیاء والرسول بغير
محمد صلی اللہ علیہ و آله (شیخ مفید محمد بن نعمان)،
تبریز، ۱۳۶۴ق.

رساله فی فضیلت عربیه بر السنه عجمیه (مولوی کرامت علی
جونپوری)، کلکته، ۱۲۶۹ق.

رسالة الايضاح فی القوة الباہ (شیخ داود بن عمر الانطاکی)، بمیشی،
۱۳۱۱ق.

رسالة فی خصائص یوم الجمعة (شیخ نور الدین علی بن احمد نصاریری
شهیدالثانی ابن الحاجة بن الحجته)، تهران، (بی تاریخ).

رساله در فضل سادات آقا زادگان همه عالیمان (میرزا حسن موسوی
اصفهانی)، تهران، شرکت سهامی چاپ، (بی تاریخ).

- رسالة فی نقد فلسفه داروین (شیخ محمد رضا بن محمد حسین اصفهانی)، ۲ ج، تهران، ۱۳۳۱.
- بین الاسلام والداروین (سید محمد بن مهدی الشیرازی)، کربلا، ۱۳۸۰.
- رساله در هیئت و جغرافیا و طبقات الارض (سید مهدی مفاحرالدوله)، تبریز، ۱۳۲۱.
- رساله فی حوادث الجو (سیدسلیمان علی جزائری الحسینی)، پاریس، ۱۲۷۸ (۱۸۶۱م).
- الهیئة والاسلام فی استخراج مکتشفات الهیئة الجدیده من ظواهر شریعة الاسلام (سید محمد علی هبة الدین شهرستانی)، ۲ ج، بغداد، ۱۳۲۷ و ۱۳۲۸ق؛ نجف، ۱۳۸۱ و ۱۳۸۴ق.
- رساله در مساحت کر (حاج ملا هاشم بن محمد علی خراسانی)، تهران، ۱۳۷۹.
- تشريع الافلاک (شیخ بها، الدین عاملی)، کلکته، ۱۳۰۰ق؛ تهران، ۱۳۱۹ق.
- رساله جهادیه (میرزا بزرگ قائم مقام فراهانی)، تبریز، ۱۲۳۴.
- رساله الصحة فی الاسلام (السید محمد الحیدری)، بغداد، ۱۳۷۲.
- رساله باد و باران در قرآن کریم، نوشته مهدی بازرگان، نشریه دارالفکر قم، ۱۳۴۹.
- رساله نماز مصور با ترجمه فارسی زیر نظر ع. طباطبائی، تهران، ۱۳۹۳.
- رساله «برنامه ارتباط با خدا در روزهای هفت» (فخرالدین حجازی)، تهران، ۱۳۴۵.
- رساله النیروزیه فی معانی الحروف الهجانيه، قسطنطینیه، ۱۲۹۸ق؛ بمبئی، ۱۳۱۸ق؛ تهران، ۱۳۲۰ق؛ شیراز، ۱۳۴۴ق.
- رساله فی ما اشکل من خیر ماریة القبطیه (شیخ مفید ابوعبدالله البغدادی)، نجف، ۱۳۷۰ق.
- رساله فی سبب ذل المسلمين (محمدبن مهدی الخالصی)، بغداد، ۱۳۷۷ق.

رساله العرب والعم (شیخ العراقيين عبدالرضا بن شیخ عبدالحسین آل کاشف الغطا)، بغداد، (بی تاریخ).

رساله فی التقیه (شیخ مرتضی انصاری)، تهران، ۱۳۰۵ و ۱۳۲۶ق. طب النبی (ترجمه سید حسن بن نصرالله عرب باغی رومی)، تهران، ۱۳۲۸ق.

طب النبی (ابوالعباس مستغفری السمرقندی الحنفی)، ترجمه «واصف» در قرن یازدهم هجری، تهران، ۱۲۹۳، ۱۲۸۱، ۱۳۱۸، ۱۳۰۴ق، قم، (بی تاریخ).

طب الامام الصادق (محمد الجلیلی)، نجف، ۱۳۷۴ق.

طب الرضا (نقل توسط ملا محمد باقر مجلسی، ضمیمه مجلد چهاردهم بحار الانوار)، تهران، ۱۲۲۴ق؛ بمبنی، ۱۲۴۰ق؛ بغداد، (بی تاریخ).

رساله معراج پیغمبر، شق القمر، وظایف کسانی که در قطبین زندگی میکنند (مکارم شیرازی)، چاپ دارلفکر قم، ۱۳۴۷.

رساله ضعف مسلمین و دنیا در خطر سقوط (ابوالحسن الحسین الندوی)، ترجمه مصطفی زمانی، تهران، ۱۳۴۴.

رساله ۷۲ ملت (میرزا آقاخان کرمانی)، از انتشارات مجله ایرانشهر در برلین، ۱۳۴۳ق. (۱۹۲۹م.)

رساله تحریرالوسیله (روح الله خمینی): فتاوی مرسوط به: تلقیح - مصنوعی، پیوند اعضای بدن مرده به بدن زنده، مسائل تغییر جنسیت، احکام سفر با هوایپما، احکام مسافت به سیارات دیگر و احکام اجرای مقررات اسلامی در آن سیاره ها، نجف، ۱۳۴۸ق.

تاریخ ایران، از حمله عرب تا آغاز دوران صفوی

آملی (ولیاء الله): تاریخ رویان، ویراستاری و تحشیه منوجهر ستوده، تهران، ۱۳۴۸.

ابن اسفندیار (محمدبن حسن): تاریخ طبرستان، تحقیق و تحشیه عباس اقبال آشتیانی، چاپ در سلسله انتشارات موقوفه Gibb، همراه با ترجمه انگلیسی، لیدن، ۱۹۲۲؛ چاپ تهران، ۱۳۲۰.

- ابن بلخی: فارسنامه، به اهتمام رینولد نیکلسن و گی لسترنج، چاپ اوقف Gibb، کمبریج، ۱۹۴۲؛ با ویراستاری علینقی بسهروزی، شیراز، ۱۳۴۵؛ با ویراستاری وحید دامغانی، تهران، ۱۳۴۶.
- ابن غسان (ابوالقاسم): اخبار برآمکه، ویراستاری و مقدمه عبدالعظیم قریب، تهران، ۱۳۱۳.
- ابوالحسن الحسینی (صدرالدین): اخبار الدوّلة السُّلْجُوقِيَّة، ویراستاری و تحشیه اقبال لاهوری، لاهور، ۱۹۳۳.
- ابوحامد احمد کرمانی: بدایع الزمان فی وقایع کرمان، ویراستاری مهدی بیانی، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۲۶.
- اشپولر (برتلد): تاریخ ایران در نخستین سده های اسلامی، ترجمه فارسی توسط جواد فلاطوری، تهران، ۱۳۶۲.
- اشپولر (برتلد): مفسول در ایران، ترجمه فارسی توسط محمود میرآفتاب، تهران، ۱۳۶۵.
- اقبال آشتیانی (عباس): تاریخ مغول، تهران، ۱۳۱۲.
- بارتلد (او. و.): ترکستان در عهد هجوم مغول، ترجمه فارسی توسط کریم کشاورز، ۲ ج، نشریه بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۶.
- bastani parizzi (محمد ابراهیم): یعقوب لیث، تهران، ۱۳۴۴.
- براون (ادوارد): تاریخ ادبی ایران، ۴ ج، ترجمه فارسی توسط جهانشاه صالح و رشید یاسعی، تهران، ۱۳۱۶.
- برنی (ضیاء الدین): اخبار برمهیان، بمبئی، ۱۳۰۲ ق.
- بوبوا (لوسین): برمهیان، ترجمه فارسی عبدالحسین میکده، تهران، ۱۳۳۶.
- بیانی (شیرین): تاریخ جلایریان، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۵.
- بیهقی (علی بن زید): تاریخ بیهق، ویراستاری احمد بهمنیار، با مقدمه محمد قزوینی، تهران، ۱۳۱۷.
- بیهقی (ابوفضل محمد بن حسین): تاریخ بیهقی یا تاریخ آل سبکتکین، چاپ Morley، کلکته، ۱۸۶۱؛ تحقیق سعید نفیسی، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۱۹؛ تحقیق دکتر قاسم غنی و علی اکبر فیاض، چاپ مشهد، ۱۳۲۹ و ۱۳۵۶؛ برگزیده تاریخ بیهقی، به کوشش محمد دبیر سیاقی، تهران، ۱۳۴۸.

پیگولفسکایا، پتروشفسکی، یاکوبوفسکی و غیره: تاریخ ایران از دوران باستان تا سده هجدهم میلادی، ترجمه از روسی به فارسی توسط کریم کشاورز، تهران، ۱۳۴۶.

تاریخ ایران از زمان باستان تا امروز، ترجمه از روسی به فارسی توسط کیخسرو کشاورزی، تهران، ۱۳۵۹.

تاریخ سیستان، از نویسنده ناشناسی از قسرون اول هجری، تحقیق و تحشیه ملک الشعرا بهار، تهران، ۱۳۱۴.

تقی زاده (سید حسن): از پرویز تا چنگیز، تهران، ۱۳۴۹.

جوزجانی (قاضی منهاج الدین): طبقات ناصری، چاپ Nassau کلکته، ۱۸۶۳؛ چاپ عبدالحی حبیبی، لاھور، ۱۹۴۹ و کابل ۱۹۵۳. جوینی (اعطا ملک): تاریخ جهانگشا، ۳ ج، چاپ محمد قزوینی، لیدن و لندن، ۱۹۱۱؛ چاپ تهران، از روی نسخه چاپی لیسن، (بی تاریخ).

حافظ ابرو (شهاب الدین عبدالله): زسته التواریخ (تاریخ سلاطین مغول)، چاپ متن فارسی و ترجمه فرانسه بخشهايی از کتاب توسط خانبابا بیانی، پاریس، ۱۹۳۶.

حسام معزی (نجفقلی): تاریخ روابط سیاسی ایران با دنیا، تهران، ۱۳۲۵.

حمید الدین ابویکر محمد بلخی: مقامات حمیدی، تحقیق علی اصغر شمیم، تبریز، ۱۳۱۲.

حقیقت (عبدالرفیع): تاریخ نهضتهاي فکري ایرانیان از حمله تازیان تا ظهور صفاریان، تهران، ۱۳۴۸.

حقیقت (عبدالرفیع): تاریخ جنبش های مذهبی در ایران، تهران، ۱۳۵۰.

خواندمیر (غیاث الدین): حبیب السیر فی اخبار افراد البشر. حوادث جهان تا سال ۹۳۱ هجری، ۴ ج، ویراستاری و مقدمه جلال همانی، تهران، ۱۳۳۳.

راوندی (مرتضی): تاریخ اجتماعی ایران، ۱۰ ج، تهران، ۱۳۴۱ - ۱۳۵۷.

راوندی (نجم الدین ابویکر محمدبن علی): راحة الصدور و آية السرور در تاریخ آل سلجوق، چاپ محمد اقبال در سلسله انتشارات Gibb، لندن، ۱۹۲۱؛ چاپ تهران، ویراستاری و تحقیق مجتبی مینوی، ۱۳۳۳.

رشیدالدین فضل الله (خواجہ رشیدالدین طبیب همدانی): جامع التواریخ رشیدی، «تاریخ ملوک و انبیا و خلفا و سلاطین اسلام تا عهد الجایتو، و تاریخ اقوام ترک و چین و هند و مغول و یهود و فرنگ»، متن فارسی و ترجمه روسی Berezin، مسکو، ۱۸۶۱-۱۸۸۸؛ متن فارسی و ترجمه فرانسه بخش مریوط به هلاکو توسط Quatremère، پاریس، ۱۸۹۵، بخش مریوط به تاریخ چنگیزخان، چاپ E. Blochet، لندن، ۱۹۱۱، بخش مریوط به تاریخ غازان خان، چاپ K. Jahn، لیندن، ۱۹۴۰؛ بخش مریوط به تاریخ آباقاخان، چاپ K. Jahn، پرائی، ۱۹۴۱؛ چاپ متن کامل در لنینگراد، ۱۹۵۲؛ چاپ تهران به اهتمام بهمن کریمی، ۲ ج، ۱۳۳۸.

زرین کوب (عبدالحسین): دو قرن سکوت، تهران، ۱۳۳۲.

زرین کوب (عبدالحسین): تاریخ مردم ایران، تهران، ۱۳۵۲.

زرین کوب (عبدالحسین): تاریخ ایران بعد از اسلام، نشریه وزارت آموزش ایران، تهران، ۱۳۴۳.

سایکس (میجر پرسی): تاریخ ایران، ۲ ج، ترجمه فارسی توسط فخرداعی گیلانی، تهران، ۱۳۲۳.

سیستانی (ملک شاه حسین): احیاء الملوك، به اهتمام منوچهر ستوده، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۴۹.

شرف الدین علی یزدی: ظفرنامه، چاپ Felix Tauer، بوداپست، ۱۹۳۸؛ چاپ تهران، از روی نسخه فلیکس تاور، به کوشش پناهی سمنانی، ۱۳۶۳.

شوستری (میرزا عبداللطیف): تحفة العالم، حیدرآباد، ۱۲۶۶ق.

شیبانی (زان): سفرهای اروپائیان به ایران، ترجمه ضیاء الدین دهشیری، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۵۳.

- صفا (ذبیح الله): تاریخ ادبیات در ایران از آغاز عهد اسلامی به بعد، ۵ ج. تهران، ۱۳۵۲-۱۳۵۷.
- صفا (ذبیح الله): خلاصه تاریخ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران از آغاز تا پایان عصر صفوی، مجموعه مقالات، تهران، ۱۳۵۴.
- غفاری (قاضی احمد): تاریخ جهان آرا، تهران، ۱۳۹۳.
- نرای (ریچارد): عصر زرین فرهنگ ایران، ترجمه فارسی توسط مسعود رجب نیا، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۴۴.
- نسانی (حاج میرزا حسن): فارسنامه ناصری، تهران، ۱۳۱۲ق.
- نصیحی خوافی: تاریخ مجلل، ۳ ج، ویراستاری محمود فخر خراسانی، تهران، ۱۳۳۹.
- ناضی احمد میرمنشی قمی: خلاصة التواریخ، ویراستاری و حواشی احسان اشراقی، ۲ ج، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۵۹.
- تمی (حسن بن محمد): تاریخ قم، ترجمه حسن بن علی بن حسن بن عبدالملک قمی به فارسی در قرن نهم هجری، ویراستاری و تحشیه سید جلال الدین تهرانی، تهران، ۱۳۱۳.
- کاتبی (علی): مرآت المعالک، ترجمه فارسی محمود تفضلی و علی گنجه‌ای، نشریه بنیاد فرهنگ ایران، تهران، ۱۳۵۵.
- کرمانی (ظهیر الدین عبدالرزاق): تاریخ آل برمک، متن فارسی و ترجمه فرانسه، پاریس، ۱۸۸۶.
- کسری (احمد): شهریاران گمنام، تهران، ۱۳۳۵.
- کسری (احمد): تاریخ پانصد ساله خوزستان، تهران، ۱۳۳۶.
- کسری (احمد): مشعشعیان یا بخشی از تاریخ خوزستان، تهران، ۱۳۳۷.
- کشی (محمود): تاریخ آل مظفر، ویراستاری عبدالحسین نوانی، تهران، ۱۳۴۴.
- کلابو خو (سفیر کاستیل در دریار امیر تیمور): سفرنامه، ترجمه فارسی توسط مسعود رجب نیا، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۳۷.
- گردیزی (عبدالله): زین الاخبار، چاپ V. V. Bertold، مسکو، ۱۹۱۱؛ چاپ کامل در مجموعه انتشارات یادبود پروفسور H. G. Browne، برلین، ۱۹۲۸؛ متن تحقیقی با مقدمه و حواشی از سعید تقی‌سی، تهران، ۱۳۶۳.

مرگولیوٹ (س. د.): مقام ایران در تاریخ اسلام، ترجمه فارسی رشید یاسmi، تهران، ۱۳۲۱.

مجمل التواریخ والقصص: از مؤلفی ناشناخته اهل همدان در آغاز قرن ششم هجری، تحقیق و تحشیه و چاپ ملک الشعرا بهار، تهران، ۱۳۱۸.

محمد بن ابراهیم: سلجوقیان و غزان در کرمان، ویراستاری محمد ابراهیم باستانی پاریزی، تهران، ۱۳۴۳.

مرتضوی (منوچهر): مسائل عصر ایلخانیان، نشریه دانشگاه تبریز، ۱۳۵۸.

مرعشی (میرزا محمد خلیل): مجمع التواریخ، نشریه مجله یادگار، تحقیق و تحشیه عباس اقبال آشتیانی، تهران، ۱۳۲۸.

مرعشی (ظهیرالدین): تاریخ طبرستان و رویان و مازندران. چاپ متن تحقیقی توسط آکادمیسین B. Dom، مسکو، ۱۸۵۰؛ چاپ متن فارسی و ترجمه انگلیسی در ۳ ج توسط اوقاف Gibb، لیدن، ۱۸۹۰؛ چاپ بمبئی، ۱۳۱۱ق؛ چاپ Rabineau de Borgomale، رشت، ۱۳۳۰ق؛ ویراستاری محمد دبیر سیاقی، تهران، ۱۳۳۶؛ چاپ دیگر در تهران، به اهتمام محمد حسین تسبیحی، با مقدمه محمد جواد مشکور، ۱۳۶۱.

مرعشی (ظهیرالدین): تاریخ گیلان و دیلمستان، ویراستاری منوچهر ستوده، نشریه بنیاد فرهنگ ایران، تهران، ۱۳۴۷.

مستوفی (حمدالله): تاریخ گزیده. چاپ E. Browne، لیدن، ۱۹۱۰ و لندن ۱۹۱۳ بصورت عکس برداری شده از نسخه خطی نیمه قرن نهم هجری؛ چاپ تهران، ویراستاری عبدالحسین نوائی، ۱۳۳۹.

مستوفی (حمدالله): نزهة القلوب، چاپ Guy le Strange، لندن، ۱۹۱۵؛ چاپ تهران، ویراستاری محمد دبیر سیاقی، ۱۳۳۶.

مؤید ثابتی (علی): اسناد و نامه‌های تاریخی از اوائل دوره‌های اسلامی تا اواخر عهد شاه اسماعیل صفوی، تهران، ۱۳۴۶.

مؤید ثابتی (علی): تاریخ نیشابور، نشریه انجمن آثار ملی، تهران، ۱۳۵۵.

میرخواد (محمد بن حسن خاوند شاه): تاریخ روضه الصفا، نسول (هندوستان)، ۱۳۳۲ق.

میر منشی قمی (قاضی احمد): خلاصه التواریخ، ویراستاری دکتر احسان اشراقی، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۵۹.

ناصر خسرو: سفرنامه، چاپ Ch. Scheffer، پاریس، ۱۸۸۱؛ چاپ Bertels، مسکو، ۱۹۱۱؛ چاپ تهران با هتمام محمد دبیر سیاقی، ۱۳۶۳.

نخجوانی (هندوشاه بن سنجر): دستورالکاتب فی سلسلة المراتب، تهران، ۱۳۴۹.

نوشخی (ابویکر محمدبن جعفر): تاریخ بخارا، چاپ پاریس، ۱۸۷۶؛ چاپ تهران، ترجمه ابونصر محمدبن محمد قیاوی، تحقیق و تحرییه محمد تقی مدرس رضوی، نشریه بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۱.

نسوی (شهاب الدین محمدبن احمد): نفثة المصدر، به اهتمام رضا قلی خان هدایت، از روی تنها دستنوشته موجود کتاب، چاپ تهران، ۱۳۵۹.

نسوی (شهاب الدین محمدبن احمد): سیرت جلال الدین منکوبیرتسی، ویراستاری مجتبی مینوی، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۴۴.

طنزی (معین الدین): منتخب التواریخ، به اهتمام Jean Aubin، پاریس، ۱۳۳۵.

نظام الملک (ابوعلی قوام الدین حسن، خواجه): سیاستنامه، متن فارسی و ترجمه فرانسه چاپ Ch. Scheffer، پاریس، ۱۸۹۱؛ چاپ تهران، ویراستاری و مقدمه و حواشی عباس اقبال آشتیانی، ۱۳۲۴.

نظامی عروضی: چهار مقاله، تحقیق، مقدمه و حواشی محمد قزوینی، چاپ لیدن، ۱۹۱۰ و برلین، ۱۹۲۶؛ چاپ تهران، به اهتمام دکتر محمد معین، ۱۳۳۱ و ۱۳۴۱.

نفیسی (سعید): تاریخ اجتماعی ایران از انقراض ساسانیان تا انقراض امویان، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۲.

نوائی (عبدالحسین): مکاتبات سیاسی ایران، از تیمور تا شاه اسماعیل، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۴۲.

نوائی (عبدالحسین): ایران و جهان، از مغول تا قاجاریه، تهران، ۱۳۶۹.

وراوینی (سعد الدین): مرزبان نامه، چاپ محمد قزوینی، لیدن، ۱۹۰۹؛ چاپ عکس برداری شده از روی نسخه قزوینی، تهران، ۱۳۳۷.

وزیری کرمانی (احمد علی): تاریخ کرمان، تحقیق و تحشیه باستانی پاریزی، نشریه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، ۱۳۴۰.

هرن (پاول): تاریخ مختصر ایران بعد از اسلام تا آخر زندیه، ترجمه دکتر رضازاده شفق، تهران، ۱۳۴۱.

همایون (غلامعلی): اسناد مصور اروپائیان از ایران از اوایل قرون وسطی تا اواخر قرن هجدهم، ۲ ج، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۲.

صفویه

اروج بیگ بیات: دون خوان ایرانی (زندگینامه اروج بیگ عضو سفارت اعزامی ایران به اسپانیا در زمان شاه عباس و ماجرا مسیحی شدن او، بقلم خودش)، ترجمه فارسی توسط مسعود رجب نیا، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۳۸.

امیری (منوچهر): سفرنامه های ونیزیان در ایران (ترجمه فارسی شش سفرنامه)، تهران، ۱۳۴۹.

باستانی پاریزی (محمد ابراهیم): سیاست و اقتصاد عصر صفوی، تهران، ۱۳۴۸.

پارسادوست (منوچهر): شاه اسماعیل اول، تهران، ۱۳۵۲.

پارسادوست (منوچهر): روابط دیپلماسی شاه عباس اول با اسپانیا و پرتغال، تهران، ۱۳۴۵.

پرویز (عباس): تاریخ روابط ایران و اروپا در دوران صفویه و قاجار، تهران، ۱۳۲۵.

پیترو دلاواله: سفرنامه به ایران، چاپ پاریس، ۱۶۶۴؛ ترجمه فارسی
دکتر شعاع الدین شفا، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران،
۱۳۴۸.

تاریخ عالم آرای صفوی، از مؤلفی ناشناس، از روی دستنوشته بریتیش
میوزیوم، به کوشش یدالله شکری، تهران، ۱۳۶۳.

تاورنیه: سفرنامه، ترجمه فارسی توسط ابوتراب خان نظم الدوله، تهران،
۱۳۳۱ ق.

ترکمان (اسکندر بیک منشی): تاریخ عالم آرای عباسی، به اهتمام
ایرج افشار، تهران، ۱۳۳۵.

ثابتیان (ذبیح الله): اسناد و نامه های تاریخی دوره صفویه، تهران،
۱۳۴۳.

حزین (محمد علی): تذكرة الاحوال، چاپ لندن، ۱۸۲۱. «تاریخ احوال
حزین لاهیجی»، اصفهان، ۱۳۳۲.

حسین استرابادی: تاریخ سلطانی، از شیخ صفی ثا شاه صفوی، تهران، ۱۳۶۴.
درانی (محمدخان ابن موسی خان): مجمع التواریخ در تاریخ انقراض
صفویه، بمبئی، ۱۸۸۰.

ربیع (محمد): سفینه سلیمانی، تحقیق و حواشی عباس فاروقی، نشریه
دانشگاه تهران، ۱۳۵۶.

روملو (حسن): احسن التواریخ، ویراستاری چارلز نارمن سیدن، چاپ
بارودا (هند)، ۱۹۳۱-۱۹۳۴. چاپ افست از روی چاپ هند،
تهران، ۱۳۴۷.

Zahedi (حسین بن شیخ ابدال): سلسلة النسب صفویه، نشریه مجله
ایرانشهر، برلین، ۱۹۲۴.

شاردن (شوآلیه دو): سیاحت نامه. ترجمه فارسی توسط محمدلوی
عباسی، ۱. ج.، تهران، ۱۳۴۹-۱۳۴۵.

شاردن (شوآلیه دو): شرح تاجگذاری شاه سلیمان صفوی، ترجمه
علیرضا امیرتومان مترجم السلطنه، تهران، ۱۳۳۱ ق.

شرلی (سفرنامه برادران شرلی): ترجمه آوانس خان ساعدالسلطنه،
تهران، ۱۳۳۰ ق.

شکری (یدالله): *تاریخ عالم آرای صفوی*، تهران، ۱۳۶۳.

طاهری (ابوالقاسم): *تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران از مرگ تیمور تا مرگ شاه عباس*، تهران، ۱۳۴۹.

صدقی (عیسی): *تاریخ تحولات سیاسی ایران در قرون معاصر*، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۰.

فلسفی (نصرالله): *تاریخ روابط ایران با اروپا در دوره صفویه*، تهران، ۱۳۱۶.

فلسفی (نصرالله): *زندگانی شاه عباس اول*، ۵ ج، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۲-۱۳۳۶.

فلسفی (نصرالله): هشت مقاله، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۰.

فلسفی (نصرالله): چند مقاله تاریخی و ادبی، تهران، ۱۳۴۳.

فلسفی (نصرالله): *جنگ چالدران*، تهران، ۱۳۴۴.

کسری (احمد): *شیخ صفی و تبارش*، تهران، ۱۳۲۳.

کمپفر (ا.): در دربار پادشاهان ایران، ترجمه کیکاووس جهانداری، نشریه انجمن آثار ملی، تهران، ۱۳۵۰.

گیلانتس (پتروس سرکیس): *سقوط اصفهان. گزارش محاصره اصفهان در سال ۱۱۲۵ق. ترجمه ک. میناسیان از اصل ارمنی به انگلیسی با مقدمه و حواشی لارنس لاکهارت*، ترجمه فارسی با مقدمه و حواشی توسط محمد مهریار، اصفهان، ۱۳۴۴.

لاکهارت (لارنس): *انقراض سلسله صفویه*، ترجمه فارسی توسط اسماعیل دولتشاهی، تهران، ۱۳۴۴.

مجید شیبانی: *تشکیل شاهنشاهی صفویه*، تهران، ۱۳۴۶.

مشکوتی (نصرت الله): *از سلاجقه تا صفویه*، تهران، ۱۳۴۳.

معصوم (محمد): *تاریخ سلاطین صفویه*، به اهتمام امیرحسن عابدی، تهران، ۱۳۵۱.

نوانی (عبدالحسین): *شاه اسماعیل اول. اسناد و مکاتبات تاریخی*. نشریه بنیاد فرهنگ ایران، تهران، ۱۳۴۷.

نوانی (عبدالحسین): *شاه عباس (همراه با اسناد و فرمان‌ها)*، ۳ ج، چاپ بنیاد فرهنگ ایران، تهران، ۱۳۵۳-۱۳۵۵.

قاجاریه

- آدمیت (فریدون): اندیشه های میرزا آقاخان کرمانی، تهران، ۱۳۹۶.
- آدمیت (فریدون): امیرکبیر و ایران، تهران، ۱۳۴۸.
- آدمیت (فریدون): ایدنولوژی نهضت مشروطیت ایران، تهران، ۱۳۵۶.
- آشوری (داریوش): زمینه اقتصادی و اجتماعی انقلاب مشروطیت ایران، تبریز، ۱۳۴۷.
- اعتمادالسلطنه (محمد حسن صنیع الدوّله): روزنامه خاطرات، سالهای ۱۲۹۲ تا ۱۳۱۳ق.، با ویراستاری و مقدمه ایرج افشار، تهران، ۱۳۴۵.
- اعتمادالسلطنه (محمد حسن صنیع الدوّله): منتظم ناصری، ۳ ج، تهران، ۱۳۰۰ق.
- افراسیابی (بهرام): دربار مظفرالدین شاه، تهران، ۱۳۵۰.
- اقبال آشتیانی (عباس): امیرکبیر، تهران، ۱۳۴۰.
- آلگار (حامد): شورش آقاخان محلاتی، ترجمه ابوالقاسم سری، تهران، ۱۳۶۲.
- انصاری (مهدی): شیخ فضل الله نوری و مشروطیت، تهران، ۱۳۶۱.
- براون (ادوارد): یکسال در میان ایرانیان، ترجمه فارسی توسط ذبیح الله منصوری، تهران، ۱۳۳۲.
- بینا (علی اکبر): تاریخ سیاسی و دیپلماسی ایران از معاهده ترکمنچای و عهدنامه خلیج فارس به بعد، ۲ ج، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۸.
- پاکروان (امینه): آقا محمدخان قاجار، ترجمه جهانگیر افکاری، تهران، ۱۳۳۴.
- پیرزاده (محمد علی): سفرنامه حاجی پیرزاده، بسه کوشش حافظ فرمانفرماشیان، نشریه دانشگاه تهران، ۱۳۴۳.
- نقفی (دکتر خلیل خان اعلم الدوّله): مقالات گوناگون، تهران، ۱۳۲۲.
- جاوید (سلام الله): نهضت مشروطیت ایران و نقش آزادیخواهان جهان، تهران، ۱۳۴۷.
- جمالزاده (محمد علی): تاریخ روابط روس و ایران، تهران، ۱۳۳۲.

- حجاج سیاح (محمد علی): خاطرات دوره خوف و حشت، تهران، ۱۳۴۶.
- حلاج (حسن): تاریخ تحولات اجتماعی ایران در قرون معاصر، تهران، ۱۳۷۷.
- خان ملک ساسانی (احمد): ستایشگران دوره قاجار، ۲ ج، تهران ۱۳۴۶ و ۱۳۴۸.
- خان ملک ساسانی (احمد): یادبودهای سفارت من در استانبول، تهران، ۱۳۴۵.
- خورموجی (محمد جعفر): تاریخ قاجار، به کوشش حسین خدیو جم، تهران، ۱۳۴۵.
- دولت آبادی (حاج میرزا یحیی): حیات یحیی، ۴ ج، تهران، ۱۳۴۲ و ۱۳۴۳.
- رائین (اسماعیل): انجمنهای سری در انقلاب مشروطیت ایران، تهران، ۱۳۴۵.
- رائین (اسماعیل): حقوق بگیران انگلیس در ایران، تهران، ۱۳۴۷.
- رائین (اسماعیل): فراموشخانه و فراماسونری در ایران، ۳ ج، رم، ۱۹۶۸.
- رسول زاده (محمد امین): گزارشهایی از انقلاب مشروطیت ایران، تهران، ۱۳۷۷.
- رضوانی (محمد اسماعیل): انقلاب مشروطیت ایران، تهران، ۱۳۴۵.
- رضوانی (هما): لوایح شیخ فضل الله نوری، تهران، ۱۳۶۲.
- روشن ضمیر (مونیکا): نفوذ سیاسی انگلیس در دریار قاجار، نشریه ستاد بزرگ ارتشتاران، تهران، ۱۳۵۷.
- سپهر (محمد تقی لسان الملک): ناسخ التواریخ، ۲ ج، تهران، ۱۳۳۷.
- سعیدی سیرجانی: مجموعه گزارشهای خفیه نویسان انگلیس در ولایات جنوبی ایران از سال ۱۲۹۱ تا سال ۱۳۲۲ق.
- شمیم (علی اصغر): ایران در دوره سلطنت قاجار، تهران، ۱۳۴۳.
- شوستر (مورگان): اختناق ایران، ترجمه ابوالحسن موسوی شوستری، با مقدمه و حواشی و اسناد محترمانه منتشر نشده در ایران، توسط فرامرز بزرگر و اسماعیل رائین، تهران، ۱۳۴۴.

- شیخ الاسلامی (جواد): سیما حقيقی احمد شاه قاجار، تهران، ۱۳۵۳.
- شیخ الاسلامی (جواد): اسناد محرمانه وزارت خارجه بریتانیا در باره قرارداد ۱۹۱۹ ایران و انگلیس، ۲ ج، تهران، ۱۳۵۴.
- صبا (مهین دخت): سفرنامه ریچارد فرد به ایران، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۴۳.
- صفائی (ابراهیم): اسناد سیاسی دوران قاجاریه، تهران، ۱۳۴۶.
- صفوی (رحیم زاده): اسرار سقوط احمد شاه، تهران، ۱۳۶۴.
- عاقلی (باقر): روزشمار تاریخ ایران از مشروطه تا انقلاب اسلامی، ۲ ج، تهران، ۱۳۶۱.
- عبدالدوله (سلطان احمد میرزا): تاریخ عضدی، ویراستاری عبدالحسین نوائی، تهران، ۱۳۵۵.
- عیسوی (چارلز): تاریخ اقتصادی ایران عصر قاجار، ترجمه یعقوب آژند، تهران، ۱۳۶۲.
- قائم مقامی (جهانگیر) اسناد تاریخی و قایع مشروطیت ایران: نامه های ظهیرالدوله، تهران، ۱۳۴۸.
- قائم مقامی (جهانگیر): ۱۵۰ سند تاریخی از طاهربان تا قاجاریه، نشریه ستاد بزرگ ارتشتاران، تهران، ۱۳۴۸.
- قاضی (نعمت الله): ایل قاجار در پنهانه تاریخ ایران، تهران، ۱۳۴۷.
- کاشفی (محمد): قائم مقام فراهانی و امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۳.
- کرزن (لدج. ن.): ایران و قضیه ایران، ترجمه غلامعلی وحید مازندرانی، ۲ ج، نشریه بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۴۹؛ ترجمه علی جواهرکلام، تهران، ۱۳۵۲.
- کسری (احمد): تاریخ مشروطه ایران، تهران، ۱۳۵۷.
- لمبتن (آن. ک. س.): اوضاع اجتماعی ایران در عهد قاجاریه، ترجمه مینا بزرین، مشهد، ۱۳۴۳.
- مجدالاسلام کرمانی (احمد): تاریخ انقلاب مشروطیت ایران، ویراستاری محمود جلیل پور، نشریه دانشگاه اصفهان، ۱۳۴۷.
- مجد طباطبائی (غلامرضا): معاہدات و قراردادهای تاریخی دوره قاجاریه، تهران، ۱۳۵۲.